

sum sína aðaluppgávu at nationalisera okkum — hvat ger hann? Jú, seint, og tíðliga, er hansara orka lögð í at klíkkja Føroyingar, sínar egnu landsmenn, bæði politisk og í virki teirra, og avmynda hesar menn sum tey verstu ódugna-vætti, ið samtiðin nakrantíð hevir alt upp. Og hetta verður gjørt, sjálvt um ein og hvern — eisini Fólkaflokksmenn — veit, at somu menn rekja sína uppgávu í samfelagnum eins væl og nakar annar.

Hvi skal ein politisk innstilling vera mót fyrri virðing av einum manni? Hvi skal t. d. ein maður, bert t. hann hevir eina áðráttarfría inntøkumarkid hjá ellisrentunjótarum samsvarandi pristalið og at veita ellisrentunjótarum dýrtíðarviðbót samsvarandi pristalið? — Tað vóru sambandsmenn og fólkaflokksmenn.

Eg kundi roknað upp óteljuleg dæmi um ein meiriluta av sambands- og fólkaflokksmönnum í ymsum nevndum, meðan javnaðarmenn hava verið í minniluta; men tað fer at taka ónógv pláss at rokna alt upp í einari grein. Dæmin eru mong og tey koma so við og við.

Tilskot til viðlíkahald av akvegum framsett av javnaðarmönnum sum minniluta, felt av 20-mannaveldinum.

At hækka tilskotið til byggjan av havnum, lendingum, akvegum o. s. fr. framsett av javnaðarmönnum, felt av 20-mannaveldinum. Tað sama kann sigast um lýringarkontór, har meirilutin (sambands- og fólkaflokksmenn) beinanvegin siga í álitinum, at ífall reiðarar høvdu brúk fyrri einum lýringarkontóri, so vildu teir sett uppskot fram saman við javnaðarmönnum um stovnan av slíkum kontóri; men av tí, at fólk er nógv og reiðarunum ikki trýtir manning til skipini, so vilja teir ikki styðja tað uppskotið, sum javnaðarmenn settu fram.

Hava vit nú neyðugt at nevna fleiri prógv? Er ikki rættast at taka fram tað, ið stríðið stendur um, og sum »Dagblaðið« kallar fyrri orðklúgvári? Javnaðarmenn settu fram uppskot beinan vegin, tá ið kriggið brast á, at tingið skuldi átaka sær ábyrgd fyrri øllum handli og tiltekum og til tess var neyðugt, at tingið ella landsnevndin til eina og hvarja tíð skuldu hava rætt til at senda føroysk skip higar ella hagar, sum landið hevði brúk fyrri teimum — uttan mun til um reiðararnir segdu ja ella nei. Sjálvandi skuldi reiðarin fáa fult endurgjald — leigu fyrri skipið.

Tá lupu fólkaflokksmenn á fetur og spurdu, um javnaðarmenn ætlaðu at innføra russiska kommunismu her í Føroyum, og tíverri fullu sambandsmenn í part við teimum og feldu javnaðarmanna uppskotið.

I fjør gingu nógvir føroyskir útróðarmenn í Íslandi og sluppu ikki heim fyrr enn í úrtíð. Teir sendu telegram til lögtingsskrivstovuna um at hjálpa teim at fáa far til heimaferðina; men teir fingi tað svar, at lögtingið ikki kundi

hvers maður druknaði í útlandum, og einkjan einki endurgjald fekk, tó, at maðurin var niðri við føroyskum skipi við fesku fiski. Hitt harða, kalda og hjartaleysa 20-mannaveldið feldi uppskotið fra javnaðarmönnum.

Hverjir vóru meiriluti, tá ið J. H. Danbjørg setti uppskot fram um at hækka tað frádráttarfría inntøkumarkid hjá ellisrentunjótarum samsvarandi pristalið og at veita ellisrentunjótarum dýrtíðarviðbót samsvarandi pristalið? — Tað vóru sambandsmenn og fólkaflokksmenn.

Eg kundi roknað upp óteljuleg dæmi um ein meiriluta av sambands- og fólkaflokksmönnum í ymsum nevndum, meðan javnaðarmenn hava verið í minniluta; men tað fer at taka ónógv pláss at rokna alt upp í einari grein. Dæmin eru mong og tey koma so við og við.

Tilskot til viðlíkahald av akvegum framsett av javnaðarmönnum sum minniluta, felt av 20-mannaveldinum.

At hækka tilskotið til byggjan av havnum, lendingum, akvegum o. s. fr. framsett av javnaðarmönnum, felt av 20-mannaveldinum. Tað sama kann sigast um lýringarkontór, har meirilutin (sambands- og fólkaflokksmenn) beinanvegin siga í álitinum, at ífall reiðarar høvdu brúk fyrri einum lýringarkontóri, so vildu teir sett uppskot fram saman við javnaðarmönnum um stovnan av slíkum kontóri; men av tí, at fólk er nógv og reiðarunum ikki trýtir manning til skipini, so vilja teir ikki styðja tað uppskotið, sum javnaðarmenn settu fram.

Hava vit nú neyðugt at nevna fleiri prógv?

Er ikki rættast at taka fram tað, ið stríðið stendur um, og sum »Dagblaðið« kallar fyrri orðklúgvári?

Javnaðarmenn settu fram uppskot beinan vegin, tá ið kriggið brast á, at tingið skuldi átaka sær ábyrgd fyrri øllum handli og tiltekum og til tess var neyðugt, at tingið ella landsnevndin til eina og hvarja tíð skuldu hava rætt til at senda føroysk skip higar ella hagar, sum landið hevði brúk fyrri teimum — uttan mun til um reiðararnir segdu ja ella nei. Sjálvandi skuldi reiðarin fáa fult endurgjald — leigu fyrri skipið.

Tá lupu fólkaflokksmenn á fetur og spurdu, um javnaðarmenn ætlaðu at innføra russiska kommunismu her í Føroyum, og tíverri fullu sambandsmenn í part við teimum og feldu javnaðarmanna uppskotið.

I fjør gingu nógvir føroyskir útróðarmenn í Íslandi og sluppu ikki heim fyrr enn í úrtíð. Teir sendu telegram til lögtingsskrivstovuna um at hjálpa teim at fáa far til heimaferðina; men teir fingi tað svar, at lögtingið ikki kundi

tvinga reiðararnar at føra fiskimenn ímillum við teirra skipum.

Hetta skrivaði ein fiskimaður til mín og hann spurdi, hvussu vorðið ið fór at verða í ár. Hesum greiddi eg frá; men tá kom »Dagblaðið« við tí, at P. M. Dam lættliga kann skipa alt í rætt lag í landsnevndini. Er hetta ikki álitisprógv til P. M. Dam, so er ikki lætt at siga, hvat ið tað er; men »Dagblaðið« kallar tað orðklúgvári. Eg lati lesararnar døma hetta, men fleiri vilja geva mær rætt í at innihald hevði lítið ella einki verið í »Dagblaðnum« mangan dagin, ífall alt orðklúgvárið hevði verið tikið burtur úr blaðnum; tí hvat er tað annað enn orðklúgvári at kalla javnaðarmenn fyrri sambandsmenn og at siga við meg, at vit javnaðarmenn eru 13 á tingi, tá ið vit bert eru 5.

»Tí sambandsmenn eru 13«, sigur »Dagblaðið« við meg, »og tí kunna tit fáa alt íggjøgnum, sum tit vilja«. Er hetta ikki orðklúgvári so er tað ein vendan og bronglan av sannleikanum, tí einki hepi er í hesum uttan einans tað, at vit javnaðarmenn halda at tað ikki ber til at byggja eitt fullveldi uppá eina prikkalóg.

At tað er eitt 20-mannaveldi á Føroya lögtingi, og at hetta 20-mannaveldið hevir felt mong góð uppskot, sum javnaðarmenn hava framsett havi eg fremst í hesi grein nevnt mong dæmi um, og fleiri koma kanska seinri; men hesi eru meira enn nokk til at prógva, hvussu hepisleyst tað er, tá ið »Dagblaðið« sigur, at sambandsmenn altíð styðja javnaðarmannauppskotið, og at vit eru 13 í einum parti.

Hetta hevir einki við veruleikan at gera og er einans sett fram við tí eina máli fyrri eyga, nevniliga, at fáa fólk at trúgva at fólkaflokksmenn einki fáa gjørt, tí teir bert eru 12 móti 13. Nei, vit eru 5 móti 20. Tað er tíverri tann nákn og kaldi sannleiki, og tí gongur alt úr lagi.

J. H. DANBJØRG

Landsnevndarviðgerð.

Leigu-loyvi til Íslands.

Hesi skip hava fingið leigu-loyvi til Íslands:

Úr Norðoyum: »Gudrun«,
Av Toftum: »Sjana«, »William Martin«, »Silverbelle«, »Elsa«,
Av Skálafirði: »Austerlitz«,
Úr Fuglafirði: »Bernaise« og »Hjerdise«,
Av Tveroyri: »Vestmanna«, »Falkur«, »Hamranes«, »Skarvanes« og »Albert«,
Úr Vági: »City of Norwich«, »Johanna«, »Agnes Louise«, »St. Jacques«, »Regina« og »Wilhelmina«,
Úr Tórshavn: »Alaker«, »Grundick«, »Saltair«, »Mignonette« »J. C. M. Slaters«,
Úr Vestmanna: »Havfrúgvín« og »Emeralde«.

Úr Vágum: »Elisabeth« og »Sjólévan«, úr Sandavági, »Irexe« og »Sólbrún«, Miðvági.

Um setepti

hevir nevndin, einki svar fingið, tó eru vónir enn um 300 t av set-eplum.

»Smiril«

skal frá 1. apríl sigla 3. hvarja viku til Sands.

Likningarráðið

hevir skrivað til kommununar, at eingin, ið var í vinnu í Íslandi í fjør má setast til minni enn 900 kr. um mánaðin. Hetta er komið av at summir hava givið lítið upp.

Landsnevndin

hevir álagt verkfrøðinginum at ansa væl eftir, at játtaður studingur verður nýttur til høvudsvegir og vegir av almennum týðningi og at hann ikki má týnast út til pláneylsar vegstubbbar.

Frá heimsbardaganum.

Vesturfronturin.

Hesa síðstu vikuna hava teir sameindu í størstgutu tikið seg fram at Rhinen. Alt strekkið frá Nijmegen og suður til Koblenz, undantikið er tó eitt lítið strekki við Wesel, har loftfjörðir týskir soldatar hava barst ódilig fyrri hvert fet, teir hava verið noyðdir at hopa undan. Í hesum stóra framstigi hava hinir sameindu tikið meginpartin av Siegfriedlinjuni. Köln, Kiefeld, Neuss og fleiri aðrir stórbýir eru tiknið.

Tíðindamenn siga, at Köln, sum í fríðartíðum hevði o. u. 800.000 íbúgvag, er ein »deyður« býur, og at alt har er so at siga oyðilagt. Tað sindríð av civilfólki, sum eftir er í býnum, má sjálvt royna at klára seg, til stýrið fyrri tann her-setta partin av Týsklandi hevir »tikið við« hesum býi.

Hoskveldið komu tey stórtíðindi, at sterkar herdeildir frá h. 3. amerikansku herdeildini við hópum av tanks voru farnar yvir um Rhinen, og at tær høvdu fingið fótin væl fastan. Hetta kom Týsknum so óventandi, at Amerik-anararnir so at siga uttan mót-støðu kundu takad eina slíka mongd av útgerð í oskaddum standi, sum teir ongatíð áður hava fingið. Hetta, at teir so lættliga og so skjótt kundu fara yvir um Rhinen, ger, at ein kann hugsa at kriggið á vesturfrontinum nú er komið til tað avgerandi markið.

Eysturfronturin.

Hesa vikuna hava Russar tikið seg fram til Stettin og kunnu nú skjóta inn í sjálvan býin, sum er næstan kringsettur.

Týsk tíðindi siga, at nú eru Russar byrjaðir við álopinum frá Oder móti Berlin; teir siga, at ógvuliga harðir bardagar eru um hin sterka festningin Küstrin; Russar hava enn ikki nevnt nakað um hetta.

Orðklúgvári — ella fullveldi við prikkalóg.

Á lögtingi er tað tíverri ofta soleiðis at álitini byrja við orðum sum t. d.: meirilutin og minnilutin. Hyggja vit lögtingstíðindi íggjøgnum siggja vit hverjir ið eru meiriluti og hvar ið er minniluti. Á hesum sinni ætli eg ikki at taka tingtíðindi fram, men bert nevna nøkur fá dæmi eftir sum tey renna mær í huga.

Hverjir vóru meiriluti í málinum um skipabygging, tá ið P. M. Dam stóð einsamallur?

Jú, tað vóru fólkafloks- og sambandsmenn. Hvi fáa fiskimenn eingi skip? Jú, tí at P. M. Dam's uppskot varð felt.

Hverjir vóru meiriluti í málinum um broytan av teim socialu lóg-unum, tá ið J. H. Danbjørg var minniluti? — Tað vóru sambandsmenn og fólkaflokksmenn og teir feldu mitt uppskot um at veita endurgjald til einkjur t. d. til eina